

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 29 Iulie st. v.

Profesorii dela cele două universități maghiare nu fac nici o treabă, — așa dice, așa se plânge „Pester Lloyd“.

E vechiu cântecul acesta, l-au mai cântat și alții, l-am cântat și noi.

De nenumărate ori ne-am plâns, că cele două universități maghiare, cea din Pesta nu mai puțin ca cea din Cluj, sînt o adevărată calamitate pentru noi.

Sînt mai apropiate ca cele germane și așa li-se impun oare-cum tinerilor noștri, cari sînt tot oameni săraci și nu dispun de mijloace, ca să facă călătoriile lungi până la Viena, la Graz ori la Praga și să se susțină în aceste orașe, unde traiul e mai costisitor ca la Cluj. Cu toate aceste mulți dintre dînșii ar fi gata să lupte cu cele mai grele neajunsuri, ca să-și facă studiile la vre-o universitate germană, guvernul ungar însă nu le permite să-și facă studiile decât la cele două universități maghiare.

Cele două biserici române și-au creat încetul cu încetul fonduri, din veniturile cărora dau stipendii pentru studii academice: guvernul opresce, când poate, acordarea acestor stipendii pentru universități germane, ear' când nu poate să oprească, face presiune asupra autorităților bisericesci, ca să nu se folosească de dreptul lor.

Întru fericire pomenitul Emanuil Gojdu, vădînd miserile, cu care se luptă tinerii români, își lasă averea de mai multe sute de mii de floreni ca fond de stipendii, hotărînd în testamentul seu, ca o parte din aceste stipendii să se acorde pentru universități germane. Pentru actualul guvern ungar însă nici dispozițiunile testamentare admise de lege nu au cuvenita sfințenie: guvernul acesta hotărăse, că această dispozițiune testamentară nu se va pute executa decât cu aprobarea lui.

Nu pot dar' să-și facă studiile la universități germane decât tinerii, care au mijloace spre a se susține ei din al lor. Și acestia însă se gîndesc de trei ori mai nainte de a se hotări să o facă aceasta,

deoare-ce în țerile coroanei ungare, afară de Croația, nu i-se deschide carieră decât omului, care și-a terminat studiile la una din cele două universități maghiare.

Guvernul face dar' tot ceea-ce îi stă prin putință spre a ne silă să studiam la universitățile maghiare.

Urmarea ar fi, ca el să se facă totodată tot ceea-ce îi stă prin putință, ca aceste universități să ne dea tot ceea-ce putem găsi la universitățile, dela care ne opresce.

Vine însă „Pester Lloyd“, chiar „Pester Lloyd“ și ne spune, că profesorii dela universitățile maghiare nu fac nici o treabă, că între tinerii dela aceste universități nu există spirit universitar.

Să ne întrebăm acum, de ce nu fac profesorii nici o treabă? de ce nu există la universitățile maghiare spirit universitar? de ce ne silesc cu toate aceste guvernul să ne trimitem tinerii la acești profesori și la aceste universități?

Pentru-că din punctul de vedere al societății maghiare universitățile și în genere aședămintele de cultură nu au menirea de a răspîndi cultura, nici de a satisface trebuințele culturale, ci de a propaga spiritul național maghiar, ele nu sînt aședămintele culturale, ci mijloace de maghiarizare.

Și dacă voim să înțelegem, de ce nu se face treabă la universitățile maghiare, nu avem să cercetăm cele ce se petrec la aceste universități, ci să ne dăm seamă despre situațiunea teatrului maghiar, unde simptomele boalei generale, de care sînt cuprinse toate aședămintele de cultură ale Maghiarilor, se manifestă cu mai multă claritate.

Teatrul este un aședămint cultural merit a satisface și a nobilita o parte din trebuințele culturale ale publicului. Nu însă și pentru Maghiari. Ei cheltuiesc sume enorme pentru susținerea unui aparat teatral, de care nu se simte trebuință. Actorii bine plătiți joacă în fața unor săli deșerte, nu pentru-ca să satisfacă trebuințe existente, ci pentru-ca să se poată dice, că Maghiarii

au teatre multe și organizate în stil european, pentru-ca să se creeze un public și pentru-ca să se combată treatrele, care nu sînt maghiare. Dacă ar ave puterea cuvenită, societatea maghiară ne-ar silă să vizităm teatrele maghiare, pe care ea însăși nu le vizitează; dacă ar pute, ar lasă intrarea gratuită, numai ca să le vizităm, dacă ar pute, ar opri în țerile coroanei ungare ori-și-ce reprezentațiune teatrală nemaghiară. Fiind însă, că nu le poate aceste, guvernul, sub presiunea societății maghiare, cheltuiesc din banii comuni sume enorme, ca să susțină teatrele maghiare și să ruineze teatrele germane, care le fac concurență.

Și dacă în materie de teatru, unde e vorba de petrecere, găsim atîta lipsă de sinceritate, cum oare în știință, unde se cere muncă serioasă, ne-am mai pute aștepta la o direcțiune sănătoasă?

Profesorii și studenții dela aședămintele maghiare și îndeosebi și cei dela universitățile maghiare ar pute, dacă ar vol, să facă treabă, nu vor însă, pentru-că societatea maghiară nu o cere aceasta dela dînșii: ei, întocmai ca ori-și-cine, care atîrnă de Maghiari și vor să câștige stima lor, au să facă propagandă națională maghiară, paradă patriotică și pe cât de mult sgomot.

Preocupată de nisce idealuri nerealisabile, societatea maghiară a pierdut simțămîntul iubirii de adevăr și nu mai e capabilă de a se încălzi nici pentru știință, nici pentru artă, dacă ea poate servi scopurile politicei dîlnice.

Aici e răul, pe care „Pester Lloyd“ îl indică numai, dar' nu îl recunoaște.

Vor veni însă mai curînd ori mai târziu alții, care vor constata, că epoca domniei maghiare a fost o epocă de decadentă culturală, fiindcă Maghiarii au știut numai să nimicească germenii de cultură nemaghiară ce existau, lipsiți însă de iubire cătră adevăr, n'au putut să creeze un strat de cultură națională maghiară, nici chiar să asimileze cultura străină.

Revistă politică.

Sibiu, 29 Iulie st. v.

În romantica baie de munte Gastein, locul de predilecțiune al bătărilor monarh al Germaniei decurge cu mare pompă evenimentul cel mai important al țilei, întâlnirea monarhilor Fracisc Iosif și Wilhelm. Marea importanță politică a acestui eveniment nu se poate tăgădui și se și accentuează *unsono* de întreagă presa europeană. Căci deși nu au să fie puse la cale lucruri nouă, totuși întărirea și sancționarea din nou a alianței austro-ungare-germane chiar acum în fața situațiunii politice actuale trebuie considerate ca un moment binefăcător, care este în stare să împrăscie norii de îngrijire de pe orizontul politic. Eată în ce mod aprețiază „Pester Lloyd“ însemnătatea întâlnirii dela Gastein:

„Întîlnirea din Gastein preocupă în mod natural întreagă presa europeană. Pretutindenea se accentuează, că împregiurările, în care se întîmplă în anul acesta întîlnirea împăraților precum și norii mai groși, care se par a plute pe orizontul politic, îi dau evenimentului o importanță deosebită. Căci ca și până acum în alianța austro-ungară-germană zace unica speranță pentru susținerea păcii europene. În adevăr, chiar în momente de aceste și în coniecturi amenințătoare se vede mai bine valoarea și puterea alianței și prin urmare forma, în care ea se afirmă și întîlnirea dela Gastein produce mai mare interes și mai mult simpatii, ca în timpuri cu caracter de tot pacinic. Aceasta o declară și o voce oficioasă din Berlin făcînd aluziune la „lavina, care s'ar pute pune în mișcare în Vestul sau Sud-Ostul Europei“. Împregiurarea că se indică și punctele, din care ar pute fi amenințată pacea Europei și prin aceasta se timbrează în mod lămurit puterile, dela care se poate aștepta turburarea păcii, este o dovadă nouă, că situațiunea nu a încetat a fi serioasă cu toate mulcomirile și asigurările oficioase și de altă natură „vrednică de credință“. Această caracterizare bătătoare la ochi a situațiunii prin vocea berlineză poate își are motivul în aceea, că în Germania a făcut impresiune penibilă un articol recent al lui Katkoff din „Moskovskia Viedomosti“, căruia i-se atribuie o importanță mai mare ca altor produse ale presei rusești, și care acum este îndreptat numai contra Germaniei, fără a face amintire de dușmănia de comun profesată contra Austro-Ungariei. Nu se poate considera aceasta ca un simplu act de curtoisie cătră oaspele Țarului, Archiducele Carol Ludovic, cel puțin în Germania nu se consideră de atare. Din contră s'au vădut în aceasta intențiunea de a atrage Austro-Ungaria în mod unilateral în cercul intereselor rusești, sau cu alte cuvinte încercarea, de a sparge alianța

Foiața „Tribunei“.

Feciorul de împărat.

— Poveste. —

De Vasile Gan.

(Urmare.)

Ce fel de pădure e pădurea neagră? Pădurea neagră e pădure cu arbori ca și pădurile la noi, numai îi dice oamenii „pădure neagră“, pentru-că câte frunze sînt acolo și câte flori cresc: nici una n'are altfel de culoare, ci numai neagră.

Ajunși la tufa numită, omul ce spune din pascălie și feciorul de împărat, află bolovanul negru, ce se zgăia ca o broască din tufă.

Dice omul ce spune din pascălie cătră feciorul de împărat: „sai pe acest bolovan“ și sări, sări apoi și dînsul. Și-l atinse cu bățul și se treziră amîndoi într-o căruță; și-l mai lovi odată și . . . se treziră coborînd lîngă satul Ilenei Cosinzene. Acolo peatra ear' fû peatră și rămase lîngă un gard.

Și lovi omul ce spune din pascălie cu bățul pe feciorul de împărat, și numai ce vede un cerb cu coarne de aur și lîna de aur, că tot scîpia, frecîndu-se cu coarnele lîngă mîna omului, ce spune din pascălie.

Astea toate se întîmplară în crucele amedilor, când smei țin popas și dorm duși, cu fețele la soare. Așa puu de străin nu scia ce se întîmplă la ei în sat.

Și legă omul ce spune din pascălie pe cerb de cap cu o ață de aur; și mergea prin sat omul

cu cerbul de aur, legat cu ață de aur, și așa-l ducea. Și stau toți oamenii în loc de se uitau după om și după cerb, că ochii lor încă nu văduseră așa ceva . . .

Ileana Cosinzeana sta cu coatele pe fereastră și lumina ulița de acolo; că avea o față ducă și pîr de aur, ce se lungia pe după umerii ei rotunzi, cu sîn ca lebeda. Așa se uita ea din fereastră, cum trece poporul în sus și în jos ca furnicile. Și vede omul ce ducea cerbul de aur cu ață de aur, uitîndu-se multă lume după el; și îi place și ei de cerb, și trimite slujnica să întrebe ce ar cere pe el, că ea i-ar da cât de mult; și dice omul cu cerbul:

„Să-l cumpenească cu aur, așa tîrgul se face, alteum vorbă să nu se mai prade pe nimic.

Și cumpeni Ileana Cosinzeana cu aur cerbul, și-l cumpără și-l duse în casa ei.

Și căpeta omul cu cerbul atîția bani, încît în viața lui nu-i putea număra pe toți; și merse cu ei la carul seu lîngă gard și acolo aștepta să i-se întoarcă și negoț și cumpărător.

Și a făcut cerbul precum era învîțat și a venit cu Ileana Cosinzeana la omul cu pascălia și s'a suit în car . . .

Atunci prinde smeul cu nouă capete, ce grija de Ileana Cosinzeana de veste că ea nu-i ca în palmă și prind și ceialalți toți. Atunci smei ca un vîrtegiu — după fugari. Cîte de nouă miluri repețiau para de foc din nările lor, ca să arză pe fugari, că pîrjol rămănea în urma lor. Satele, câmpurile și codrii ca nimica se ștergeau

înainte lor — apele din văi dau pară, de par'că erau toate numai reșină aprinsă.

Și alergau smei ca vîntul, și fugiau fugarii ca gîndul.

Bărbați, muieri, tîneri, bătrani blăstămau pîrînții — ce i-au născut pe ei să fie martorii unei groaze ca aceea?

Și văd smei că nu isbutesc — își îndecesc puterile; și văd că le scapă fugarii — fac cea din urmă încercare. Spun cei-ce pe atunci erau acolo, că marea s'a uscat dinaintea lor, nici poveste mai mult de ea — atîta căldură răspîndiau pe nări și pe gură; că de atunci n'avem mare, că până atunci pîrînții noștri prindeau pesci și scoteau mărgelile scumpe. Cu acele umblau muierile la grumazi, nu cu nisce vâpsituri de pămînt, ca acum.

Și plesniră smei de necaz și muriră. Cale de trei zile, vreme multă nime nu s'a putut apropia de acel loc, așa duhoare răspîndiau halele spurcate.

Ileana Cosinzeana ca o dîină sbura prin aer; lîngă ea alt soare, feciorul de împărat, veseli amîndoi, ca doi porumbi nevinovați. De necazul smeiilor, nu-și mai puteau ascunde bucuria; și când vădura, că aceia plesnesc de necaz: isbucniră într'un hohot grozav prin aer . . .

Apoi teaferi, cum plecaseră, se treziră în mijlocul pădurei negre . . . unde bolovanul se aședă la odihnă, de unde se ridicase . . . Ei o luară apoi cătră împărăția lui Galbin-Împărat.

.

Decînd țeara lui Verde-Împărat a fost biruită de Galbin-Împărat, nime n'a mai vădut pe acest din urmă.

Diceau unii, că de bănatul după fecior, că acela l'a părăsit, s'a pus pe plîns și de aceea nu ese din palat afară; diceau eară alții, că e pe pat de moarte bolnav, și de aceea nu ese în lume.

Să vă spun d-voastre, că nu era așa!

Fecior ca Galbin-Împărat în vîrsta sa nu s'a cam găsit, și frumos și viteaz. Cunoscînd el voinicia sa, nici roată nu da pe la fetele de împărați, unde și-ar fi găsit și de seama lui destule. Îi trebuia una, care altă soață să nu aibă, să le întrecă pe toate.

Slăbiciunea sa însă i-a adus mult necaz.

Căci, deși lumea întreagă o ocolise, pe Ileana Cosinzeana, care îi ardea călcăiele, n'avu parte s'o poată câștiga, căci de urmă nici decum nu-i dete.

Se hotări dar', că va lua totuși vre-o fată de împărat și dacă aceea nu e Ileana Cosinzeana. Se și făcu ospet cu o dragă de femeie, să-i cauti părechea. Înzadar că n'o iubia și n'avea alipire cătră dînsa. Asta supără mult pe împărăteasa până-ce cădî la pat, din care nu se mai sculă. Dela acea femeie rămase feciorul, ce-l avea împăratul.

La a doua căsătorie nici că s'a mai gîndit împăratul, ci țilele vieții și-le petrecea în palat, lîngă chipul Ilenei Cosinzene, pe care cu mare preț l'a câștigat. Pe acela îl desmerda, par'că însași dîna era de față . . .

austro-ungară-germană. Deși aceasta încercare a priori se poate numi zadarnică, la Berlin există hotărârea, de a se opune cu toată energia la acest fel de machinațiuni și în sensul acesta se explică indicațiunea la „lavina amenințătoare din Sud-Ost“, indicațiune, care este cu deservire îndreptățită. Ideea de a abate Austro-Ungaria dela Germania și a o conduce pe căi rusești numai în capul unui politic rusesc se poate naște. Bărbatul de stat austro-ungar, care ar încerca așa ceva, ar trebui internat într'un asil pentru smintiți periculoși. Câtă vreme cabinetul din Viena nu-și primește inspirațiunile dela dl Katkoff, nici nu se va face o asemenea încercare“.

Domnul Tisza nu va fi de față la întâlnirea din Gastein. Era vestea, că drept dovadă despre încrederea, de care se bucură ministrul nostru president la Monarch, dinsul încă va asista la întâlnirea monarhilor. Din Viena însă vine scirea, că „în cercurile competente nu se scie nimica despre ființa de față a dlui Tisza în Gastein.“ Cum rămâne cu încrederea Monarchului? se întreabă organul contelui Apponyi, care se măhnesce, că ministrul-president ungar nu este consultat, când e vorba de alianța austro-germană. Această împregiurare, ține numit diar, dovedește lămurit, cum stau lucrurile, pagubă numai, că sub dînsa suferă și vața Ungariei.

În timpul din urmă s'a răspândit prin mai multe țări scirea despre încheierea unei alianțe franco-rusești. Referitor la această scire o telegramă din Paris anunță că: deși Franția are multe cauze de a susține cele mai bune relațiuni cu Rusia, totuși pentru încheierea unei alianțe formale nu există motiv actual. Dacă însă Rusia are de cuget să-și afirme interesele sale în Europa sau Asia, sigur nu va fi împedecată din partea Franciei.

Adunarea generală a „Asociațiunii transilvane“.

(Raport special al „Tribunei“.)

Alba-Iulia, 8 August n. 1886.

Adunarea generală a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ e foarte bine cercetată, se poate ține, cu mult mai bine ca multe dintre cele din urmă adunări.

Sedința întâiu s'a deschis ați la 11 oare înainte de ameați în biserica gr-or. din oraș, cu care privilegiu vice-presidentul „Asociațiunii“, Ilustritatea Sa dl consilier aulic în pensiu Iacob Bologna a rostit următoarele cuvinte:

„Onoraților domni și frați! Stimatelor doamne! Permiteți-mi, rogu-vă, ca — deși eu durere, să Vă aduc la cunoștință, că presidentul „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, mult meritul nostru literat, dl preposit Timoteu Cipariu (strigări de „să trăiască“), împedecat prin starea sănătății, în care se află, nu ne va onora cu prezența sa nici de astădata. Vine deci pe temeiul statutelor asociațiunii noastre, ca să am

eu marea onoare a deschide și conduce și adunarea de acum.

„În această calitate a mea îmi exprim marea mea bucurie, pe care o simt, când văd atâția Români adunați la sărbătoarea noastră literară-culturală. În aceeași calitate a mea salut pe toți și pe toate, pe frații și pe surorile mele, salut pe cei de aici din loc și pe cei-ce au alergat din depărtare cu aceste cuvinte: Bine V'am aflat fraților Belgrădeni, bine ați venit fraților din afară.

„Cu aceste declar adunarea generală a XXV-a a „Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român“ de deschisă și Vă invit, ca imediat să trecem la obiectele stabilite în program. (Strigări de „să trăiască!“)

La aceste dl protopop gr-or. Alexandru Tordășan a răspuns în numele Românilor din Alba-Iulia în următorul mod:

„Ilustrissime dle vice-president! Onorați membri ai „Asociațiunii!“ Cu bucurie Vă salut în numele populațiunii române din Alba-Iulia și din Valea-Murșului. Este un timp de 20 de ani, decând mai în urmă am avut ear' onoare de a serba în acest oraș această mare sărbătoare științifică-națională a „Asociațiunii transilvane“, ale cărei fructe binefăcătoare servesc de balsam pentru viața poporului român. Cât de necesară era înființarea acestei „Asociațiuni“ la un popor, care sute de ani a fost silit a orbeca în întunec, este prea lămurit, și necesitatea aceasta se dovedește mai bine prin spriginirea generală, de care se bucură „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“.

„Și jertfele aduse de poporul român pentru scopurile asociațiunii noastre în parte își arată fructele cele folositoare și continuând în lupta culturală pe bazele puse sunt de convingere firmă, cumcă rodul binefăcător pentru cultura poporului român și literatura lui va fi îmbelșugat și va aduce mult bine patriei.

„Ne simțim deci foarte onorați, că ne-ați dat ocaziune a Vă pute vedea în mijlocul nostru pe teritorul acestui oraș cu trecut istoric și plin de reminiscențe glorioase și ne simțim mândri a pute contribui și noi cu puținele puteri, de care dispunem, la ajungerea mărețelor scopuri ale „Asociațiunii transilvane“.

„Drept-ce cu inimă frățească Vă ținem: Bine ați venit în mijlocul nostru! Să trăiesc dle vice-president! Să trăiască membrii „Asociațiunii!“ (Strigări de „să trăiască!“)

După-ce cassarul Asociațiunii dl Eugen Brote cetesce apelul nominal al membrilor Asociațiunii din deosebitele despărțeminte, presiul cetesce următoarele telegrame de felicitare, sosite până în acel moment:

„Vechia noastră metropolă și acum e norocoasă a întruni inimile tuturor Românilor pentru spriginirea culturii poporului demn de o soarte mai bună. Eu neputând participa în persoană, trimit tuturor celor adunați acolo pentru promovarea acestui scop sublim salutare cordială!

„Miron Romanul“.

„Cu voi suntem urați luptători, care prin arma științei și a culturai voii a recăștiga națiunii române gloria străbună!

„Românii selăgeni“.

La propunerea dlui Dr. D. P. Barcianu se delegea o comisiune din A. Tordășan, R.

Patia și I. Filip, care se însărează a incassa taxele restante și se inscrie pe membrii noi.

Sedința se suspende pe 15 minute. Redeschidându-se, raportul comisiunii de mai sus dl R. Patia referență, că s'au încasat 85 fl. restante, ear' dela membrii noi 485 fl. — cu total 570 fl. v. a.

Secretarul Asociațiunii dl Dr. D. P. Barcianu raportează, că în anul expirat s'au inscriș 47 membri noi.

Adunarea îi declară pe aceia de membri ordinari ai „Asociațiunii transilvane“.

Membrul I. P. Reteganul cetesce o interpelațiune lungă în privința scoalei centrale din Gherla, ce are să se ridice pe spesele alor 42 comune gr-or. și gr-cat. din giurul Gherlei. Considerându-se această interpelațiune de propunere, se predă comisiunii pentru propuneri.

După aceasta se aleg în comisiunea pentru propuneri: I. Moldovan, canonic, Fr. Hossu Longin și Dr. I. Tincu; în comis. pentru revisuirea racioțiunilor: Dr. Absol. Todea, Victor Piposiu, N. Fekete Negruțiu.

Fiind timpul înaintat, cetirea disertațiunilor se amână pe sedința de mâine și sedința se ridică la 1³/₄ oare după ameați.

Deseară se va ține concertul declamatoric-musical cu concursul coralui seminarial din Sibiu sub conducerea dirigentului seu dl G. Dima.

Relațiunile dintre Rusia și Germania.

„Kölnische Zeitung“, marele diar german adese-ori inspirat din Berlin, scrie:

Correspondența din Petersburg apărută în diarul d-voastre, sub titlul „Supărarea societății ruse pe Germania“, a făcut în toate cercurile din Rusia o mare senzațiune. Această supărare cu părere de rău trebuie să constatăm că există.

Acel care a urmărit cu ochi ageri evenimentele din urmă și în special acela, care are încă în memorie tratările dela congresul din urmă, același i-se pare cu neputință, ca un Rus luminat să poată acusa pe Germania de nerecunoșcătoare. În Rusia vor ca în mod artificial să legitimeze această ură, care n'are rațiune de a fi. Mai degrabă Germania ar pute să se plângă pentru nerecunoștința ce dătoază Rusia Germaniei pentru devotatul sprigin, cu care a susținut Germania la congresul din Berlin pretențiunile Rusiei. Chiar și convocarea congresului s'a făcut la dorința Rusiei, și cancelarul, imperial care atunci suferia greu, numai la dorința împăratului Alexandru II a putut fi îndemnat, ca, deși era bolnav greu, să primească presidenția.

La congres n'a fost o singură pretențiune rusească, care să nu fi fost susținută de Germania și se poate admite fără îndoeală, că spriginul Germaniei n'ar fi lipsit Rusiei chiar dacă aceasta ar fi făcut cele mai întinse pretențiuni, și dacă Rusia nu era hotărâtă de a face astfel de pretențiuni, nu poate fi învinovățită politica germană. Temeiul cedărilor Rusiei nu trebuie căutat în împregiurarea, că Germania ar fi refuzat Rusiei de a-i da spriginul ei, ci în neinclinarea Rusiei de a se înecura într'un războiu cu Anglia, deoarece Rușii în timpul războiului s'au ferit de a se fo-

loși de ocaziunea oferită, spre a ocupa Constantinopolul.

Cu ocaziunea congresului, Germania a susținut pretențiunile Rusiei atât de mult față cu combaterile lordului Beaconsfield, încât amenința cu ruperea tratărilor, dacă Anglia nu va ceda. Din nici o altă parte Rusia nu era într'un asemenea mod susținută și dacă a obținut ce a voit, trebuie să mulțumească numai influenței Germaniei, ce avea asupra celorlalte puteri.

Îndată însă după congres, organele ruse de sub conducerea principelui Gortiaakoff combăteau și amenințau pe Germania, care era combătută cu înverșunare de întreaga presă rusă. Această împregiurare a făcut asupra conducătorilor politice germane o asemenea impresiune de nerecunoștință cum era și aceea, pe care în timpul războiului Crimei o simți Rusia din partea Germaniei. Amărâciunea acestei simțiri a Germanilor în cursul evenimentelor nu s'a manifestat în alt mod, decât numai în micșorarea încrederii în amicia Rusiei și într'o mai mare precauțiune a politice germane cu privire la asemenea eventualități, în care ea ar fi putut conta pe amicia Rusiei. Germania prin această experiență făcută s'a vădit îndemnată de a întreține relațiuni și cu celelalte puteri cu aceeași îngrijire cum erau acelea cu Rusia, pentru motivul, că pe viitor nu mai poate conta cu atâta siguranță ca în trecut pe bunăvoința vecinului ei dela Răsărit.

„Telegraphul“ din București scrie cu privire la acest articol al foii rhenane următoarele:

Avem în sfârșit tabloul complet al relațiunilor Germaniei cu Rusia. După toate cele-ce s'au putut observa pe timpul ultimei crize balcanice, după criticele aspre ale diarelor rusești, după ultima scire din Petersburg notată de noi ieri, avem acum și cuvântul Germaniei. Concluziunile trase chiar dela început se verifică; ele rămân exacte până la cel mai mic amănunt.

Un organ oficial din Germania, „Kölnische Zeitung“, ale cărei legături directe cu cancelarul Bismarck sunt bine cunoscute, publică o corespondență din Berlin, în care se poate ceti printre rînduri răspunsul Germaniei la cererea de garanții făcută de cabinetul lor.

Rusia se plînge, că Germania a trădat-o, folosindu-se de prietenia ei pentru a-i jertfi interesele; ea cere garanții, pentru-ca pe viitor să nu i-se mai întempe același lucru. Altfel nu mai întinde mâna Germaniei.

La această „ofertă“ puțin măgulitoare cancelarul răspunde de sus.

Îi șede foarte frumos Rusiei să se plângă de Germania, care totdeauna a ajutat-o și nu i-a voit decât binele! „De nu era Germania la congresul din Berlin . . .“ ține „Kölnische Zeitung“ — „de sigur, că Rusia n'ar fi suferit rușinea de a vedea, că se sfășie tratatul din San-Stefano“ va răspunde „Moskowskii-Wiedomosti“ preste câteva zile.

În scurt, Rusia e o ingrată; Germania a ajutat-o în toate împregiurările grele; în schimb diarele rusești mereu au lovit în Germania. Aceasta, ține „Kölnische Zeitung“, a deșteptat neîncrederea conducătorilor politice germane și i-a făcut să nu mai prețuească prietenia rusească atât cât înainte. Ei s'au pus acum să cultive

Și decând s'a dus feciorul, și mai mult s'a aprins dragostea în el, că acum e gata a-și da tot ce are, a face ori-și-ce, numai să scie că țina va fi a sa. . .

Asta e cauza, că el nu se mai gîndesce la treburile împărăției, și e cu mult mai necăjit ca înainte de războiul cu Verde-Împărat.

Când îl muncesc astfel gîndurile pe Galbin-Împărat, prinde veste, că feciorul seu ar fi căștigat pe țina ce-i scurtă țilele sale, și un înfricoșat gînd îi fulgeră creerii . . . Mă înfior a-l spune . . . Hotărâse în sine moartea feciorului, ca să-i rămână lui Ileana Cosinzeana.

Se arăta ca și când sosirea feciorului ar fi pentru el o mare bucurie. Ca primirea să aibă mai mare pompă, pune deci să se facă, pe unde avea a trece mirii, un pod din aur cu pomi scumpi pe de laturi și în ei cu paseri cântătoare. Scoală și cătănimia toată să deie în aer pușcături de bună sosire.

Toată lumea se minuna de isprăvurile împăratului, căci ea nu cunoșcea, cu ce gînd se fac. Nu scia, că podul e făcut, ca îndată-ce va pune feciorul piciorul seu pe el, să și moară pe loc, și să-i rămână Cosinzeana lui.

Nu mai omul ce spune din pascăle scia, căci el aflase din zodii ursita feciorului de împărat și a Ileani Cosinzene; de aceea se și hotărî a depărta ori-ce primejdie de pe capul lor.

Sosese feciorul de împărat și vede primirea, ce i-o face tatăl-seu și tare se bucură cu Ileana Cosinzeana. Când e însă să calce pe pod omul ce spune din pascăle îl oprește și-i ține:

„Așteaptă să ved poți trece ori ba!“

Și pășind lîngă pod, atinge podul cu bățul, cu care făcea el minunile. Atunci prav și pulbere se alege din pod, din pomi, din paseri și sângele curge pe unde fuseseră acele vîtmate.

De o așa minune, se mirară toți; singur împăratul părea a se face, că nu vede nimic din cele ce se petrec în vederea lui; însă cu atât mai mare durere ardea peptul seu și hotărî în sine altă probă.

(Va urma.)

Cabinetul negru.

Adese-ori s'a vorbit de cabinetul negru și adevărate basme s'au povestit în privința lui. Dl Alexis Belloc, în frumoasa sa publicațiune „Les Postes Françaises“, dă interesante amănunte asupra funcționării acestei instituțiuni, care a dispărut cu totul (?) din moravurile noastre din timpul lui Ludovic XIV până la revoluțiunea din Iulie. Cabinetul negru a luat naștere dimpreună cu înființarea serviciului postal, căci Ludovic al XI anunțase, că scrisorile transportate de curierii regali vor fi mai întâiu cetite și că nu vor fi predate destinatarilor decât în cazul, când n'ar conține sciri prejudiciabile guvernului. Cel puțin pe timpul acela se scia, la ce să se aștepte în privința secretului scrisorilor. Pe timpul lui Richelieu arta . . . a fost practică pe o înaltă scară. Pentru acest scop, cardinalul își atașase prelungă dînsul un tinăr dela Albi, numit An-

toine Rossignol, care, se crede, avea un mare talent pentru a „descifra“ scrisorile.

Sub Ludovic al XIV însă cabinetul negru a fost creat într'un mod oficial. S'au înființat împiegați speciali pentru a deschide scrisorile particularilor și de a face un mic extras, care se înainta regelui. Colbert întrebuița cabinetul negru pentru usul seu propriu. Până la sfîrșitul domniei, această instituțiune nu încetă de a funcționa cu mai multă sau mai puțină regularitate. Sub Ludovic al XV, acest serviciu fu organizat într'un mod mai complet și regulat. Patru împiegați, sub veghiarea intendatului postelor, au fost atașați prelungă cabinetul negru. Alegeau scrisorile, cari le erau date, pentru a fi deschise și luau modelul pecetei.

Scrisoarea, după-ce era cetită și se luau notițe, se închidea pecetluindu-se la loc prin model. Regele era astfel ținut în curentul tuturor intrigelor orașului și ale Curții, ceea-ce îi plăcea foarte mult. Pentru întreținerea serviciului cabinetului negru se luau 50.000 franci asupra fondului ministerului de externe.

Indiscrețiunea postei nu respecta nici persoanele cele mai înalte ale Curții.

„Nu-mi servește la nimic de a pecetlui scrisorile cu ceară, scria mama regentului, căci au o compozițiune făcută cu argint viu și alte substanțe, cări desfac ceara, și când scrisorile au fost deschise, cetite și copiate, se închid și se pecetluiesc la loc într'un mod așa de dibaci, încât nimeni nu poate scia, dacă în adevăr au fost deschise.“

Dibăcia de a deschide și de a închide scrisorile ajunse, ce e drept, sub Ludovic al XV la o adevărată artă.

D-na de Hausset spune, că se lua modul pecetei cu mercuriu, se punea apoi scrisoarea deasupra unui păhar cu apă caldă cu peceta în jos, pentru a topi ceara, pe urmă se pecetluia la loc cu modelul.

Extrasele din scrisori erau aduse regelui în fiecare Duminică dimineața, decătră intendatul postelor, și nu se făcea nici un mister. Grație cabinetului negru, s'a descoperit, în timpul regenței, conspirațiunea Cellamare, în toate amănuntele ei.

Revoluțiunea desființă cabinetul negru. Principiul inviolabilității secretului scrisorilor a fost proclamat și la 25 Septemvrie 1791, adunarea națională a votat un articol, care pedepsea foarte aspru violarea secretului scrisorilor, chiar dacă crima ar fi fost servită de un agent al autorității și în virtutea unui ordin emanat dela „puterea executivă“. Adunarea legislativă se pronunță în același sens și dete un vot de înfiorare contra unui individ, care, pentru a-și arăta patriotismul, creșu, că poate să deschidă o scrisoare încredințată lui de un prinsonier. Sub convențiune cățiva reprezentanți în misiune își permiseră să intercepte și să deschidă scrisori, dar acesta a fost un fapt excepțional până la 9 Thermidor, când cabinetul negru începă earși a funcționa pentru scrisori expedate sau venite din străinătate, și chiar pentru scrisori, cari se credea că conțin asiguate false. Această deschidere

prietenia altor state europene, pentru-ca la nevoie să nu fie silită a conta numai pe Rusia.

Mai cu seamă această din urmă propoziție a corespondenței din „Kölnische Zeitung“ e plină de însemnătate. Tălmăcită pe limba vulgară, ea confirmă presupunerea, că întreita alianță nu mai există și că Germania nu dorește să o reînnoieze. Nu doar' că vrea să fie în dușmănie cu Rusia, dar' nici în dragoste mare. Și apoi mai sînt și alte puteri, a căror prietenie prezintă oare-cari interese pentru Germania.

E lesne de ghicit, cari anume puteri sau mai bine zis, care anume putere, căci numai una e în această poziție interesantă. Această putere e Anglia, care după-cum mereu o spun cele mai autoritate organe ale cabinetului Salisbury, dorește să iee locul Rusiei prelîngă Germania și Austria.

Correspondența din „Kölnische Zeitung“ face două lucruri de odată: Curmă iluziunea Rusiei și o dă Angliei; amîndouă aceste operațiuni le face însă cu multă moderație, așa că la rigoare, nici una nu se poate mîhni prea mult nici bucuria celeilalte nu trebuie să fie prea mare.

Cumpînind bine tot ce putem sci pînă astăzi, trebuie să ajungem la următoarele concluzii cu privire la constelațiunea marilor puteri:

Alianța celor trei împărați nu mai există; În toată Europa nu e ađi decît alianța Austriei cu Germania, spre care gravitează și Italia — fie cu, sau fără tratat formal;

Anglia sub guvernarea lordului Salisbury, tinde din toate puterile să se lipească de această alianță, luând locul Rusiei; interesele ei în Asia îi comandă aceasta;

În sfîrșit, tovarășia austro-germană pînă acum stă la gînduri și nu se apleacă nici spre Rusia, nici spre Anglia. Numai împregiurările o pot sili să dea preferență uneia sau alteia din cele două puteri.

Pentru noi, cum am spus-o și altădată, această stare de lucruri e foarte mulțumitoare. Ea ne asigură pacea.

Cronică.

La serbarea revindicării cetății Buda Altețele Lor Imperiale-Regale Arhiducii Rudolf Albrecht și Ludovic Victor au declarat, că nu pot lua parte, fiindcă în timpul acela vor asista la manevre.

Concurs. În alumnul gr.-cat. român din Siget, susținut prin Românii din Maramureș sînt a se completa 6 locuri de alumni și 10 de con-victori. Se primesc la aceste locuri prunci săraci gr.-cat. români din Marmafia, cari învață clasele gimnasiale, ori au absolvat clasele normale cu succes bun, și au purtare morală bună, cei 6 alumni primind și vor întreține gratis, ear' con-victorii plătesc lunarmente 15 fl. v. a. și capătă proviziunea întreagă în alumnul. Concurenții vor avé a-și prezenta recursele lor îndreptate către comitetul Asociațiunii pentru cultura poporului român din Marmafia la subserisul pînă în 16 August a. c., când se va ține concursul în localitatea alumnului în Siget, unde și când concurenții vor avé a se înfățișa înaintea numitului comitet. Mihail Kökényesdy, ases. vicarial în Marmafia.

Ofiterii în rezervă și uniformă. Noua ediție a regulamentului de serviciu dispune în această privință următoarele: Gagistii neactivi în

a corespondenței era făcută de două comisii secrete, cari steteau în hotelul poștei la Paris și cari erau independente de administrație; ațirau de comitetul salutului public. Cu consulatul și cu imperul, principiul inviolabilității secretului scrisorilor încercă o eclipsă totală. Toate scrisorile suspecte erau oprite și reținute din ordinul primului consul, întâiu, și apoi al împăratului.

„Bourrienne“ spune în memoriile, sale că dl de Laforest, directorul general al postelor, lucra câte odată cu primul consul, și se scie, adaugă, ce va să zică, când un director general al postelor lucrează cu șeful unui guvern. În tot timpul domniei sale, Napoleon se servî mult de cabinetul negru. Însă spre sfîrșitul vieții sale, se convînsese, că nu era o instituțiune bună și că făcea mai mult rău decît bine, căci divulga puține sciri trebuincioase și adesea inducea în eroare pe suveran, pentru-că multe persoane, cari sciau că se desfac scrisorile, scriau minciuni pentru a amăgi poliția.

Pe timpul celor „o sută zile“, Carnot adresă prefecților o circulară energică oprind violarea secretului scrisorilor.

Se auđi mult, în timpul restaurațiunii, de cabinetul negru. Ducele de Broglie constată existența lui în „Suvenirile sale“. Maxime du Camp raportează, că serviciul cabinetului negru costa, ca sub imperiu, 600,000 lei pe an, luați din budgetul ministerului de externe, și că în-trebuința douăzeci și doi împiegați, din cari făceau parte și persoane înalte.

„Românul“.

rezervă precum și pensionarii neactivi, care în casuri de războiu pot fi chemați în serviciu, sînt datori a purta uniformă la toate ocaziunile, care stau în legătură cu poziția lor militară. De alt-mintreala toți gagistii neactivi, care n'au fost ofițeri, preoți militari sau ampoliați militari de profesie, numai la ocaziuni festive au dreptul să poarte uniformă. Prelîngă uniformă trebuie să poarte todeauna și sabie. Gagistii neactivi, care sînt aplicați în oficii civile, în aceste oficii nu le este permis a funcționa în uniforma militară. . . . În strănătate toate persoanele militare atît active, cît și neactive au să poarte îmbrăcăminte civilă. Uniforma militară o pot purta în strănătate numai acei ofițeri, care se află acolo în misiune oficială, sau au primit spre acest scop concesiune dela ministrul de războiu. Voluntarilor, care servesc pe spese proprii, după-ce vor fi destul de instruați în ținuta militară, comandantul respectivei trupe le poate da concesiunea de a purta îmbrăcăminte civilă afară de serviciu, dar' această concesiune se retrage, dacă serviciul sau disciplina o pretinde.

Reprezentatiune teatrală. Junimea academică română din Lugoj va reprezenta Duminecă în 15 August n. comedia în 5 acte „Petulantul“ localisată după Kotzebue.

Cosmorama. Inginerul K ö n i g își ține mîne, Mercuri, în 11 Aug. nou, una din reprezentațiunile anunțate. El va arăta publicului un ciclu de 71 tablouri din călătoriile sale, ducînd pe spectator în circa 80 minute din Italia preste Egipt, Palestina, India și America la insula Helgoland. Dl König are de cuget a da numai trei reprezentațiuni. Detailurile se află pe placate. Prețurile de intrare sînt moderate. Bilete se capătă în cancelaria teatrului înainte de ameađi între oarele 9—12 și după ameađi între oarele 2—5, precum și seara la cassă.

La afacerea Edelsheim-Janski. O conferență de cetățeni de toate partidele din Arad a hotărît, că în proxima adunare a reprezentanței comunale se se iee o rezoluțiune de cuprinsul, ca orașul să trimită parlamentului o adresă, pentru-ca acesta să stărue, ca sentimentelor naționale ale Maghiarilor să se dea satisfacțiune, ear' în armată să fie respectate instituțiunile constituționale ale Ungariei. Meetinguri în această afacere s'au mai ținut: Duminecă în 8 August n. în Comorn, în Vespriim și în Oradea-mare. Rezoluțiunile luate în aceste meetinguri sînt identice cu cea din Budapesta. În 20 l. c. se va ține un meeting în Felegyháza, care — după-cum 'i-se scrie lui „Budap. Tagblatt“ — va demonstra pentru instituirea unei armate independente unguresci. President al acestui meeting va fi deputatul Csanády, cunoscut mai în urmă din hazliile sale interpe-lări în afacerea Hentzi-Janski.

Expoziția industrială din Brașov s'a deschis Duminecă. Se telegrafează, ca expoziția este foarte bine cercetată.

Căsătorii româno-ruse. Din Iași „Telegraphul“ primesc scirea, că printre ultimele declarațiuni de căsătorie, se află și aceea a dlui G. Roseti-Solescu cu d-șoara Olga de Giers. D-șoara Olga de Giers, viitoarea doamnă Roseti-Solescu, e fiica ministrului de externe al Rusiei. Dl Roseti-Solescu e un tîner și talentat diplomat român; fost prim secretar al ambasadei române din Viena, în momentul de față d-sa funcționează în aceeași calitate la ambasada României din Petersburg. Pentru a doua oară un Român ia în căsătorie pe fiica unui cancelar rus. În adevăr fiica reposatului cancelar Gorciacoff e căsătorită cu un Român dl Sturdza.

Comerciul Turciei.

„Jurnalul camerei de comerț din Constantinopol“, publică următorul articol interesant: Comerciul e sîngele statului; nu vorbim de sîngele ce copii patriei îl varsă pentru a apăra interesele statului sau pentru revindicarea drepturilor, vorbim de sîngele ce circulă în vinele corpului politic, care dă vitalitate statului, slabă sau puternică în raport cu abundența sa și care își are sursa în industrie, adevărata inimă a națiunii.

Dacă vorbim ađi de acest sînge e pentru-că circulația în corpul statului ce ne interesează mai mult, e departe de a fi la nivelul cerut. Toți vor conveni cu noi, că situația comercială a Turciei e de natură a inspira neliniște oame-nilor de stat. În timp ce comerțul în toate părțile Europei, fără excepție, prezintă în fiecare an îmbunătățiri considerabile, din contră al nostru scade din ce în ce așa, că distanța ce desparte pe Turcia de concurențele sale, crește din an în an.

Pentru cauze, cari nu sînt de trebuință a le arăta aci, sistemul comercial al Turciei nu funcționează într'un chip satisfăcător, din care cauză nu s'a încercat să funcționeze altfel. Toate țările au un mecanism din ce în ce mai perfecționat pentru a menține circulația comercială neîntreruptă; din contră, la noi această circulație e lăsată în voia întâmplării. De aci rezultă, că această circulație pierde pe fiecare ȳ din puterile sale și dacă nu se va găsi un mijloc pentru a-i ușura mersul, atunci se vor întîmpla perturbațiuni grave.

Nu e așa de greu a găsi aceste mijloace, n'are decît să se uite cineva împregiurul seu și le va vedé. Aceste mijloace sînt: construcția căilor de comunicație, a drumurilor de fer, regularea serviciului postal, abolirea drepturilor de

vămii interne și alte taxe similare, crearea docu-riilor și întreprinderilor, a unei marine comerciale indigene și altele.

E întrebarea însă, dacă Turcia poate să facă toate aceste, unde inițiativa individuală lipsește cu totul și unde tot progresul trebuie să primească impulsul dela stat.

Să ni se dea voie a observa, că acest des-avantagiu nu aparține numai Turciei. Afară de țările locuite de rasa anglo-saxonă, inițiativa în ori-ce materie de prima importanță cade în sarcina guvernului și fiecare guvern face la rîndul seu ceea-ce se numesce sacrificii, pentru a ajunge la rezultatul dorit.

Causele ce se opun la extensiunea traficului de exportatiune al materiilor prime, sînt: micșorarea producțiunii, o micșorare în cerere și apoi scumpetea obiectelor.

Cea dintăiu cauză nu poate exista în Turcia, care produce o cantitate enormă de materii prime, din cari numai o mică parte sînt exportate, ceea-ce face, că cantitatea producțiunii rămîne neatinsă.

Cât despre a doua cauză, adevă scăderea cererilor, această cauză nu poate fi luată în se-rios, pentru-că tirgurile comerciale nu refuză nici odată articolele ce trebuie să le cumpere, când au nevoie de ele.

A treia cauză e serioasă și există. Acolo trebuie căutate cauzele lănceđelei, în care se află comerțul nostru de exportatiune.

Scumpetea ne împedecă a ține concurență cu produsele similare străine. Toți acei ce cunosc țeara, sciu că unul din elementele principale, prețul muncii, e foarte mic la noi. Mai e încă alt element nu mai puțin important, aceasta e cheltuielile de transport.

Pentru aceasta trebuie să deschidem căi practicabile și mijloace de comunicație sigure și economice, grație cărora produsele noastre se vor pute scurge încetul cu încetul și cu puține cheltuieli pînă la porturi. Cu chipul acesta vom ușura porturile de cheltuieli ce apasă așa de greu asupra lor. Așa de exemplu, când grâu, care nu costa decît 7 p. chilă la Angora, 6 la Konia, 3 și jum. la Sivas, se plătesc 15 p. pentru a aduce la Ismid, 18 pînă la 25 pentru a aduce la Smirna; cu chipul acesta ori-ce export interior devine imposibil! Nu e evident, că acest comerț se va limita numai la litoral. Prin urmare e nevoie a se lega prin căi ferate porturile cu centrele de producțiune din interiorul țării.

Cu toate aceste este un al treilea element ce trebuie luat în considerațiune: impozitele și taxele, de care sînt lovite produsele noastre, așa de exemplu, pentru mohair se plătesc 4 și jumătate piastri pentru oca, lână, 3 pînă la 3 și jumătate așa că e cu neputință a exporta acest din urmă product; tot același lucru se întîmplă și cu lăna de capre. Ca urmare a acestui rău, comercianții de oi, capre, se desfac de acest comerț și atunci guvernul pierde mult din veniturile sale; dacă din contră s'ar micșora aceste taxe, așa ca comerciantul să poată vinde cu un preț mai bun marfa și să transporte mai cu ușurință, atunci desigur el va fi încurajat și va contribui la mărirea veniturilor statului. Prin urmare trebuie reduse taxele și impozitele cît se poate de mult în ceea-ce privesc articolele noastre de export.

Nu e timp de stat la îndoeală: aceste sînt în principiu măsurile, ce trebuiesc luate și ele stau în puterea guvernului imperial.

(Va urma.)

Contribuiri pentru scoala superioară de fetețe din Sibiu.

(Continuare din nr. 129 al „Tribunei“).

La apelul comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ de a contribui cu mijloace bănești la înființarea și susținerea scoalei superioare de fetețe cu internat, au mai răspuns:

Prin lista nr. 27 (colector dl Georgiu Dănilă, primar în Hunedoara): Simeon Popovici, notar cercual din Hunedoara 3 fl.; Georgiu Dănilă, primar 2 fl.; Nicolau Stoichița jun. 1 fl.; Muntean Irimie 1 fl.; Nicolau Dima 1 fl.; toți din Hunedoara. Suma listei 8 fl.

Prin lista nr. 149 (colector dl Alexandru Micu, vicar în Făgăraș): Nicolau Pop, preș. școlastic 1 fl.; Stefan Iozon, învățător dirig. 50 cr.; Ioan Pandrea, preot 1 fl.; Georgiu S. Toma, administrator 1 fl.; Nicolau Grozea, proprietar 1 fl.; Benjamin Cloceceanu, comerciant 50 cr.; toți din Tohanul-vechiu, Alexandru Micu, vicar în Făgăraș 5 fl. Suma listei 10 fl.

Prin lista nr. 228 (colector dl Dr. I. Rațiu în Turda): Iacob Lugojianu, protopop în Turda 1 fl.; Ioan Potocanu, preot în Copand 50 cr.; Samuil Poruț, preot în Cînal-deșert 1 fl.; Augustin Poruț, docent în Cînal-deșert 40 cr.; George Poruț, cantor în Cînal-deșert 50 cr.; Ioan Tamaș, paroh în Ciurila 1 fl.; Ioan Gabudean, paroh în Filea-inf. 1 fl.; Bas. Corpadean, paroh în Filea-sup. 50 cr.; Iosif V. Balint, paroh în Petridul-inferior 1 fl.; Alexandru Bene, paroh în Petridul-mediu 50 cr.; Comuna Cînal-deșert 4 fl. 20 cr.; Alexandru Mezei, paroh în Beiu 1 fl.; Alexandru V. Balint, paroh în Săn-Martin 50 cr.; Nicolau Moldovan, paroh în Comițig 50 cr.; Nicolau P. Rațiu, paroh în Petridul-super. 50 cr. Suma listei nr. 228. 14 fl. 10 cr.

A mai donat pentru scoala de fetețe dl Georgiu Muntean, secretar la comitetul scoalelor grîntîresci 3 fl.

Suma totală 6528 fl. 25 cr., în obligațiuni 200 fl., 932 fl. 43 cr. în libele de depuneri.

Comitetul Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Varietăți.

(Metropolia din Iași.) Cetim în „Curierul Balasan“: Acest edificiu, care acum șese ani era o învechită ruină, căci în timp de mai bine de 40 ani devenise asilul paserilor cobitoare, și era cuiva frică a se apropia de dînsul, 'și-a luat o formă neașteptată încît, comparînd cineva starea lui de atunci cu cea actuală, rămîne într'o plăcută uimire. — În interior atît picturile morale cu toată ornamentația, cît și catapetasma cu toate accesoriile sînt complet terminate. Distinsul nostru artist, dl G. Tătărescu, autorul acestor picturi, despre care comisiunea de recepție, compusă din artisti experimentați, pe drept cuvînt s'a exprimat, că stilul lor nobil va face epoca în istoria picturii naționale, terminînd lucrarea sa a și plecat la Bucuresci. O lucrare conșciențioasă, care a durat aproape trei ani, va rămîne o suveniră plăcută tuturor cunoscătorilor, cari sciu să prețuească opera artistului — De vre-o ȳce ȳile a sosit și măiestrul trimis din München pentru aședarea geamurilor picturate, cu subiecte din istoria sfîntă, produsul celei mai renumite fabrici de felul acesta. — Precum este cunoscut, Măiestatea Sa Regele României Carol I. iubitor și încuragiator al frumoaselor arte, le-a comandat, oferind catedralei acest prețios dar, ce costă ca la 50,000 lei, pentru cele ȳce ferestri mari, cari nu puțin contribuie la înfrumusețarea interiorului bisericei. Măiestrul sosit s'a și apucat de lucru, urmînd cu activitate la aședarea lor. La cinci ferestri s'au și aședat geamurile picturate, încît efectul luminei misterioase inspiră un adevărat simț religios. Comisiunea de restaurație, care de aproape șese ani lucrează cu o rară activitate, își pune toate silințele, ca într'un timp cît mai apropiat să se termine acest măreț edificiu, și atunci neobosiții membri ai ei, vor simți nobila mulțumire, că ostenelele, ce au pus, au fost încoronate de cel mai strălucit succes. Se speră, că în luna Octomvrie, Iașanii și toată România vor asista la ceremonia sfințirii acestui locaș al lui Dumnezeu.

(O statistică a instrucțiunii publice în Franția.) Dintr'o statistică a instrucțiunii publice din Franția reese, că totalul imobilelor școlare se ridică acum la 60,409, din cari 45,849 sînt proprietate a comunelor și 14,650 sînt închiriate sau cedate. Aceste imobile se repartisează astfel: școli de băieți, 19,292; școli de fete, 17,148; școli mixte, 21,987; grupuri școlare 5982.

Numărul scoalelor primare necuprîndînd școlile maternel, este de 79,145, din care 13,022 școli libere. Clasele publice și libere se ridică la 127,375, din cari 94,379 clase publice și 33,004 clase libere.

Totalul elevilor înscriși în toate școlile primare, publice și libere, laice și congreganiste, necuprîndîndu-se școlile maternel, a fost în 1884 de 4,468,681; în anul trecut a fost de 5,531,229, adică cu 62,548 mai mult.

În fine se numără 32,302 biblioteci populare ale școlilor și 2677 biblioteci pedagogice.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

(De ieri.)

Deva, 9 August n. (Telegr. orig.)

Congregațiunea comitatului Huniedoara la propunerea lui Lázár Árpád a hotărît în cauza Janski adresa la minister și dietă, în forma rezoluției dela Budapesta. Propunerea unicului Român present Dr. Petco a trece la ordinea ȳilei a fost respinsă. (După atâtea ueltiri „patriotice“ în contra Românilor acestui comitat nu ne prea putem mira de indiferența Românilor în cestiunea armatei Împăratului, la care ei altcum țin cu atîta inimă. — Red. „Tribunei“.)

(De ađi.)

Gastein, 10 August n. Părechea imperială-regală a făcut astăzi la ameađi împăratului Germaniei visita de adio. Împăratul Wilhelm pleacă de aici astăzi la oara 1½.

Belfast (Irlanda), 10 August n. Turburările se continuă, pînă acuma sînt 11 morți și foarte mulți răniți. Din Dublin au plecat 1000 soldați încoace. Dacă nu vor înceta turburările, se va proclama starea de asediu.

Sofia, 10 August n. Delegații Turciei și Bulgariei au început reviziunea statutului organic pentru Rumelia. Ministrul de externe al Bulgariei a dat în numele principelui expresiune sentimentelor acestuia pentru Sultanul și a declarat, că principele și guvernul Bulgariei au în vedere numai prosperarea Bulgariei și sperează, că lucrările vor prospera în cele mai bune condițiuni.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Septimiu Albin.**

Economie.

Prețurile bucatelor. Sub acest titlu cetim în „Gazeta Poporului” din Timișoara următoarele: „India abia cu vreo șase ani în urmă ducea lipsa bucatelor, ba chiar oamenii muriau cu grămada de — foame: astăzi exportează grâu în alte țări în preț de 34 milioane de florini! Cum se poate oare aceasta? Eată cum.

„Înainte cu șase ani, precând pustiia foamea la un capăt al țării acesteia, la celalalt capăt era dar dela Dumneșeu din destul. Bucate numai așa de bune! Și din capătul acesta al țării nu se puteau duce bucate la celalalt capăt, ca să se mântue oamenii din gura morții celei mai înfricoșate, a morții de foame, — nu se puteau duce, pentru-că nu erau căi ferate în țeară, și nu erau drumuri regulate. Omul trebuia să dea cu carul prin întregul! Astăzi sunt drumuri regulate în India, și sunt și căi ferate, — ear’ riurile sunt canalizate, cu un cuvânt din țeara sălbăticească s’a făcut o țeară modernă, cu postă, cu toate cele de lipsă. S’au făcut apoi toate acestea pe bani împrumutați, însă cu percente mici! Și fiindcă banii sunt ieftini, oamenii se mulțumesc cu aceea, că din venite îi pot plăti înderet, nu mai caută după dobândă, — sau apoi se mulțumesc și cu o dobândă mică. Asta e, și poate să fie numai pricina, de bucatele aduse din India, — pe canalul Suez — în Anglia, fac drumul acesta lung pe un preț bagatel de transportare, — care nu se urcă mai sus decum face cam pe jumătate prețul transportării bucatelor noastre, spre exemplu dela Timișoara la Viena! Apoi administrațiunea cea bună trebuie să fie cauza, de drumul acesta lung, din India până în Anglia, se percurge cam tot în același timp, în care ajung bucatele noastre din Timișoara la Viena!

„Transport repede și ieftin ne trebuie și nouă, pentru-că nu-l avem! India îl are, America îl are, România îl are! La noi, dacă grâul se plătesce în Budapesta cu 9 fl., — în Arad ori în Timișoara abia îl poți vinde cu 6.50 fl. — 7 fl., pentru-că restul îl consumă transportul! La noi, dacă avem o recoltă bună de tot, stau magazinele încărcate de bucate, care așteaptă exportarea, dar’ nu se pot exporta, pentru-că căile ferate nu sunt provădute cu vagoane destule

pentru transport!! Și aceasta o vedem repetându-se în tot anul! Noi nu mai mergem înainte pe acest teren, ci lășăm să meargă alții înainte! Când ne vom trezi apoi din somn — ne vom mira cât de tare ne-au întrecut celelalte țări! — Relele înșirate nu le pot oamenii muncitori delătura, ci le poate delătura stăpânirea țării. Ar fi bine, dacă stăpânirea s’ar ocupa serios cu ele!!“

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta

dela 9 August st. n.	
Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până —	74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.80 până 8.15, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.75 până 8.10, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.80 până 8.15, (de Baoska) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.—, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.85 până 8.10.
Săcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 8.20 până 8.40. (Orđ nutreț): 60—62 Kilo fl. 5.75 până 6.—, (de berărie) 62—84 Kilo fl. 6.80 până —.	
Ovės (ungurese) 37—40 Kilo fl. 6.10 până 6.50. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.60 până 5.65; de alt soi fl. 5.55 până 5.60. Rapița fl. 8.65 până 9.35; de Banat fl. 7.75 până 8.35. Mălaiu (ungurese): fl. 5.20 până 5.50.	

Bursa de Bupapesta

din 9 August st. n. 1886.	
Renta de aur ung. 6%	108.10
„ „ hărtie „ 4%	95.74
„ „ hărtie „ 5%	154.25
Împrumutul căilor ferate ung.	100.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105.25
Bonuri rurale ung.	105.25
„ „ cu cl. de sortare	105.25
„ „ bânățene-timișene	105.25
„ „ cu cl. de sortare	105.25
„ „ transilvane	105.25
„ „ croato-slavone	100.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	123.75
Împrumut cu premiu ung.	126.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	85.90
Renta de hărtie austriacă	86.50
„ „ argint austriacă	121.25
„ „ aur austriacă	142.—
Losuri austr. din 1860	870.—
Acțiunile băncii austro-ungare	290.25
„ „ de credit ung.	283.40
„ „ „ austr.	101.50
Argintul	5.93
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”	10.—
Galbeni împărătești	61.90
Napoleon-d’ori	126.20
Mărci 100 imp. germane	
Londra 10 Livres sterlingi	

Bursa de Viena

din 9 August st. n. 1886.	
Renta de aur ung. 6%	109.20
„ „ hărtie „ 4%	95.35
„ „ hărtie „ 5%	154.75
În rumutul căilor ferate ung.	100.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	129.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105.30
Bonuri rurale ung.	105.10
„ „ cu cl. de sortare	105.10
„ „ bânățene-timișene	105.10
„ „ cu cl. de sortare	105.10
„ „ transilvane	105.25
„ „ croato-slavone	100.25
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	123.60
Împrumut cu premiu ung.	126.30
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	85.85
Renta de hărtie austriacă	86.45
„ „ argint austriacă	121.30
„ „ aur austriacă	142.20
Losuri austr. din 1860	871.—
Acțiunile băncii austro-ungare	290.25
„ „ de credit ung.	281.—
„ „ „ austr.	101.1/2
Argintul	5.94
Galbeni împărătești	61.85
Napoleon-d’ori	126.25
Mărci 100 imp. germane	
Londra 10 Livres sterlingi	

Cursul pieței din Sibiu

din 10 August st. n. 1886.	
Hărtie-monetă română	Cump. 8.60 vënd. 8.65
Lire turcesci	„ 11.20 „ 11.25
Imperiali	„ 10.20 „ 10.25
Ruble rusesci	„ 1.21 „ 1.22

Concurs.

Pentru conferirea a două stipendii de câte 500 fl. v. a. pe doi ani la doi tineri, cari au să se pregătească pentru profesura de pedagogie într’un institut pedagogic din Germania.

Competenții au să producă:

1. Atestat de botez, prin care să dovedească că sunt Români gr.-or.
 2. Atestat de maturitate.
 3. Atestat dela medic despre starea sănătății și constituția corpului.
 4. Atestat de moralitate.
- Petițiile instruate cu documentele de mai sus, trebuie trimise la Consistoriul diecesan în Caransebeș până la 3/15 Septemvrie a. e. inclusive.

Cei-ce vor câștiga aceste stipendii,

au să dea un revers, că vor funcționa ca profesori în restimp de dece ani la institutul nostru pedagogic diecesan.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 15/27 Iulie 1886.

Episcopul diecesan:
Ioan Popasu, m. p.

Anunț de exarëndare.

Bunul din comuna Miheleni (situat lângă drumul regnicolar Brad și Abrud), care este proprietatea fondului gimnasiului gr.-or. din Brad, consistător din:

- 164 jug. 1045 □ pământ arător
1 „ 924 □ grădină
12 „ 1501 □ fâneață
18 „ 144 □ pășune segregată

și o moară cu 2 roate pe „Valea-Crișului-alb”, dreptul de regalii în Miheleni cu o crișmă cu 4 încăperi și celariu, grajd și șopron afară de aceea o casă cu 4 încăperi, culină și celariu provădute cu grajd pentru locuință separată, se dă în arëndă pe calea licitațiunii publice pe un period de 6 ani, începând dela I-ma Octomvrie 1886.

Licitațiunea se va ține în 26 August eventualmente în 2 Septemvrie 1886 st. n. la 10 oare a. m. în cancelaria gimnasiului proprietar în Brad.

Doritorii de a licita au a depune un vadiu de 10% dela suma de 1400 fl. v. a. Se primesc și oferte înaintea începerii licitațiunii provădute cu vadiul recerut.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în cancelaria avocatului Teodor Pap din Baia-de-Criș.

Brad, în 27 Iulie 1886 st. n.

Epitropia fondului.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiu											
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persoane													
Viena	11.10	7.40			București		4.50	7.30		Viena		11.—	12.10	Teiuș		11.09	3.45		Copsa mică		5.50	1.11									
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal		9.32	1.14		Budapesta	8.20	8.—		Alba-Iulia		11.57	4.26		Șeica mare		6.17	1.34									
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș		9.56	1.45		Szolnok	11.20	12.00		Vințul de jos		12.20	4.46		Loamneș		6.52	2.06									
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov		10.29	2.32		Arad	4.10	5.55		Șibot		12.54	5.13		Oena	8.27	7.18	2.32									
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28	{	6.22	2.55	7.01	3.38	{	7.04	4.30	6.05	Orăștia	1.27	5.37	2.31	6.30	Simeria (Piski)	3.—	8.12	10.25									
		7.03	9.14	1.52																			Feldioara	7.01	3.38	Deva	2.52	6.49			
			9.24	2.—																			Apatia	7.33	4.17	Branicica	3.23	7.14			
			9.41	2.11																			Agostonfalva	8.01	4.47	Ilia	3.55	7.39			
Várad-Velenceze								8.45	5.42		8.36	5.40	7.23	Gurasada	4.08	7.51		Șeica mare		9.29	11.32										
Fugyi-Vásárhely														Conop	6.07	7.51		Copsa mică		9.52	11.52										
Mező-Telegd														Bérvava	6.26	8.10		Sibiu	3.—	8.12	10.25										
Rév														Soborșin	7.14	8.58		Oena	3.34	8.36	10.45										
Bratca														Bérvava	7.44	9.28		Loamneș		9.01	11.08										
Bucia														Conop	8.12	9.56		Șeica mare		9.29	11.32										
Ciucia														Radna-Lipova	8.29	10.17		Copsa mică		9.52	11.52										
Huiedin														Ilia	8.29	10.17		Sibiu—Copsa mică													
Stana														Branicica	8.48	10.38		Sibiu		3.—	8.12	10.25									
Aghiriș														Deva	9.13	11.05		Oena		3.34	8.36	10.45									
Ghirbău														Glogovaț	9.53	11.55		Loamneș			9.01	11.08									
Nădășel														Orăștia	10.23	12.24		Șeica mare			9.29	11.32									
Cluj	{	10.28	5.26		{	12.37	10.30	12.41	1.12	{	10.46	12.53	1.22	Arad	{	10.38	9.17	12.31	Cucerdea	{	5.05	12.15	6.21								
			7.03	7.06																				Vințul de sus	3.17	1.42	Szolnok	2.32	5.12		6.40
			8.54	8.54																				Uioara	3.24	1.51	Budapesta	6.—	8.20		1.04
			9.43	9.43																				Cucerdea	3.36	2.15	Viena	3.—	6.05		3.06
Apahida	10.45													Șibot	10.23	12.24		Reghinul-săs.		7.54	3.06										
Ghiriș	11.14													Alba-Iulia	11.41	1.41		Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea													
Cucerdea	2.01													Teiuș	12.14	2.24		Reghinul-săs.		4.31	6.10										
Uioara	2.10																		Oșorheiu		6.20	8.—									
Vințul de sus	2.19																				6.40	12.35	10.30								
Aiud	2.33																		Nireșten		6.59	12.54	10.52								
Teiuș	3.35																		Kerelő-Sz.-Pál		7.22	1.17	11.16								
Crăciunel	4.09																		Cipeu-Iernut		7.43	1.38	11.42								
Blaj	4.29																		M.-Bogat		8.13	2.08	12.16								
Micăsasa	5.08																		Ludoș		8.26	2.21	12.31								
Copsa mică	5.45																		Cheța		8.42	2.37	12.48								
Mediaș	6.06																		Cucerdea		9.10	3.05	1.20								
Elisabetopol	6.45																		Simeria (Piski)—Uniedoară												
Sighișoara	7.40																		Simeria (Piski)				2.16								
Hașfalău	8.07																		Cerna				2.37								
Homorod	10.05																		Uniedoara				3.60								
Agostonfalva	11.02																		Uniedoară—Simeria (Piski)												
Apatia	11.37																		Uniedoara				5.10								
Feldioara	12.14																		Cerna				5.36								
Brașov	{	1.09			{	7.14													Simeria (Piski)				5.55								
		1.55	5.45	P. Ladány																				1.09	10.38	1.23	5.17	Budapesta	6.38	2.15	7.45
Timiș		2.53	6.22																												
Predeal		3.28	6.47																												
București		9.35	11.45																												

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.